

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) NUTARTIS

2018 m. balandžio 25 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teisingumo Teismo procedūros reglamento 53 straipsnio 2 dalis ir 94 straipsnis – SESV 267 straipsnis – Sąvoka „valstybės narės teismas“ – Teisminio pobūdžio sprendimui priimti skirta procedūra – Nacionaliniai audito rūmai – Valstybės išlaidų teisėtumo ir pagrįstumo biudžeto atžvilgiu išankstinė kontrolė – Akivaizdus nepriimtumas“

Byloje C-102/17

dėl *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai, Portugalija) 2017 m. sausio 17 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2017 m. vasario 28 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Secretaria Regional de Saúde dos Açores,

suiinteresuotasis asmuo:

Ministério Público

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J. Malenovský, teisėjai D. Šváby (pranešėjas) ir M. Vilaras,

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Secretaria Regional de Saúde dos Açores*, atstovaujamos *advogados* P. Linhares Dias ir L. da Ponte,
- *Ministério Público*, atstovaujamos J. V. de Almeida,
- Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Inez Fernandes, M. Figueiredo ir F. Batista,
- Europos Komisijos, atstovaujamos M. Farrajota ir A. Tokár,

išklausęs generalinį advokatą ir nusprendęs priimti sprendimą byloje motyvuota nutartimi pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 53 straipsnio 2 dalį,

priima šią

* Proceso kalba: portugalų.

Nutartį

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014, p. 65), iš dalies pakeistos 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/2170 (OL L 307, 2015, p. 5) (toliau – Direktyva 2014/24), 58 straipsnio 4 dalies išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Secretaria Regional de Saúde dos Açores* (Azorų sveikatos apsaugos ministerija, Portugalija, toliau – Sveikatos apsaugos ministerija) apeliacinį skundą dėl 2016 m. rugsėjo 26 d. *Secção Regional dos Açores do Tribunal de Contas* (Audito Rūmų Azorų regiono skyrius, toliau – SRATC) sprendimo Nr. 7/2016 (toliau – ginčijamas sprendimas), priimto per išankstinės kontrolės procedūrą Nr. 51/2016, kuriuo atsisakyta patvirtinti Velas miesto (Portugalija) sveikatos centro pastato atnaujinimo ir pagerinimo darbų pirkimo sutartį, kurią Azorų autonominio regiono (toliau – AAR) sveikatos apsaugos ministerija sudarė su bendrove *Afávias – Engenharia e Construções – Açores SA* (toliau – *Afávias*) ir kurios vertė 1 387 000 eurų.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsnyje „Prašymo priimti prejudicinį sprendimą turinys“ nustatyta:

„Be Teismui pagal procesą dėl prejudicinio sprendimo priėmimo pateikiamų klausimų, prašyme priimti prejudicinį sprendimą:

- a) trumpai išdėstomas ginčo dalykas ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiančio teismo nustatytos reikšmingos faktinės aplinkybės ar bent jau išdėstomi faktai, kuriais grindžiami klausimai;
  - b) pateikiamas nacionalinių nuostatų, kurios nagrinėjamu atveju galėtų būti taikomos, turinys ir pririnkus reikšminga nacionalinė teismų praktika;
  - c) išdėstomos priežastys, paskatinusios prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiantį teismą kelti klausimą dėl tam tikrų Sąjungos teisės nuostatų išaiškinimo ar galiojimo, ir jo nustatytas ryšys tarp šių nuostatų bei pagrindinėje byloje taikomų nacionalinės teisės aktų.“
- 4 Direktyvos 2014/24 58 straipsnio „Atrankos kriterijai“ 4 dalyje nustatyta:

„Kalbant apie techninius ir profesinius pajėgumus, perkančiosios organizacijos gali nustatyti reikalavimus, kuriais siekiama užtikrinti, kad ekonominės veiklos vykdytojai turėtų sutarčiai įvykdyti pagal atitinkamą kokybės standartą būtinus žmogiškuosius ir techninius išteklius bei patirtį.

Perkančiosios organizacijos visų pirma gali reikalauti, kad ekonominės veiklos vykdytojai turėtų pakankamai patirties, kurią įrodytų tinkamomis rekomendacijomis, gautomis dėl praeityje įvykdytų sutarčių. Perkančioji organizacija gali daryti prielaidą, kad ekonominės veiklos vykdytojas neturi reikalingų profesinių pajėgumų, jeigu perkančioji organizacija nustatė ekonominės veiklos vykdytojo interesų konfliktą, galintį daryti neigiamą poveikį sutarties vykdymui.

Pirkimo procedūrose, rengiamose dėl prekių, kurioms reikalingi įrengimo ar montavimo darbai, paslaugų teikimo arba darbų atlikimo, ekonominės veiklos vykdytojų profesinis pajėgumas suteikti paslaugą arba atlikti montavimą ar darbą gali būti vertinamas atsižvelgiant į jų įgūdžius, efektyvumą, patirtį ir patikimumą.“

Portugalijos teisė

5 Konstitucijos 214 straipsnyje nustatyta:

„1. *Tribunal de Contas* [Audito Rūmai] yra aukščiausioji institucija, kuriai pavesta kontroliuoti valstybės išlaidų teisėtumą ir tikrinti jai pagal įstatymą pateiktas sąskaitas. *Tribunal de Contas*, be kita ko, turi teisę:

- a) teikti išvadą dėl bendros valstybės finansinės ataskaitos, taip pat socialinės apsaugos srityje;
- b) teikti išvadą dėl Azorų ir Madeiros autonominių regionų finansinių ataskaitų;
- c) įstatyme nustatytais sąlygomis persekioti asmenis, atsakingus už finansinius nusikaltimus;
- d) vykdyti kitus pagal įstatymą suteiktus įgaliojimus.

2. *Tribunal de Contas* pirmininko kadencijos trukmė ketveri metai, nebent taikomos 133 straipsnio m punkto nuostatos.

3. Įstatyme numatytais atvejais *Tribunal de Contas* gali posėdžiauti decentralizuotai regioniniuose skyriuose.

4. Azorų ir Madeiros autonominiuose regionuose esantys *Tribunal de Contas* [(Audito Rūmai)] skyriai įstatyme numatytais atvejais turi kompetenciją nagrinėti atitinkamo regiono bylas iš esmės.“

6 Iš 1997 m. rugpjūčio 26 d. įstatymu Nr. 98/97 patvirtinto *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai) organizavimo ir proceso įstatymo (*Diário da República* I, I-A serija, Nr. 196, 1997 m. rugpjūčio 26 d., toliau – LOPTC) 5 straipsnio 1 dalies c punkto matyti, kad *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai), be kita ko, vykdo išankstinę teisėtumo ir pagrįstumo biudžeto atžvilgiu kontrolę dėl bet kokių aktų ir sutarčių, sukeliančių tiesioginių ar netiesioginių išlaidų, naštą ar atsakomybę 2 straipsnio 1 dalyje ir 2 dalies a–c punktuose numatytoms įstaigoms ir bet kurioms kitoms įstaigoms, kurias valstybė ar kitos valstybės institucijos įsteigė administracinėms funkcijoms, iš pradžių patikėtoms valstybės administracijai, vykdyti ir kurioms jas įsteigusi institucija tiesiogiai ar netiesiogiai, įskaitant garantijos forma, patikėjo finansinę atsakomybę.

7 LOPTC 96 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„1. Skundus dėl galutinių sprendimų nepritarti, pritari ar atleisti nuo pritarimo reikalavimo arba dėl mokėjimų, įskaitant regioninių skyrių sprendimus, 1 skyriaus plenarinei asamblėjai gali paduoti:

- a) prokuratūra – dėl visų galutinių sprendimų;
- b) akto rengėjas arba institucija, patvirtinusi sutartį, kuriai nepritarta;
- c) asmuo, atsakingas už sprendimų dėl mokėjimų priėmimą.“

- 8 2015 m. gruodžio 29 d. Regioninio įstatyminio dekreto Nr. 27/2015/A, kuriuo patvirtinta Viešojo pirkimo sutarčių sudarymo [AAR] tvarka ir Direktyva 2014/24 perkeliama į Azorų regiono teisę (*Diário da República*, serija 1, Nr. 253, 2015 m. gruodžio 29 d., toliau Regioninis dekretas Nr. 27/2015/A), 40 straipsnyje „Kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai“, be kita ko, numatyta:

„3. Be ankstesnėje straipsnio dalyje išdėstytų nuostatų, skelbime apie konkursą ar konkurso specifikacijose gali būti reikalaujama įrodyti atitiktį kitiems atrankos reikalavimams, susijusiems su ekonominiu ir finansiniu pajėgumu ir techniniu ir profesiniu pajėgumu vykdyti sutartį, kaip numatyta paskesnėse straipsnio dalyse.

<...>

5. Kaip techninio ir profesinio pajėgumo įrodymo regioninės perkančiosios organizacijos gali reikalauti:
- a) dokumento, patvirtinančio, kad dalyvis turi žmogiškųjų ir techninių išteklių, pakankamų tinkamam sutarties vykdymui užtikrinti;
  - b) dokumento, patvirtinančio, kad dalyvio turimi žmogiškieji ir techniniai ištekliai įrodo tinkamam sutarties vykdymui reikalingą profesinę patirtį;
  - c) patvirtintų rekomendacijų apie laimėjusio dalyvio anksčiau įvykdytas sutartis, kurios įrodytų tokią atitinkamos patirties lygį, kurio pakaktų sutarčiai tinkamai įvykdyti.
6. Jeigu taikomos šio straipsnio 3–5 dalyse numatytos sąlygos, regioninės perkančiosios organizacijos konkurso skelbime privalo nurodyti reikalaujamą minimalų ekonominio, finansinio, techninio ir profesinio pajėgumo lygį ir jį įrodančius dokumentus.“
- 9 Remiantis Regioninio dekreto Nr. 27/2015/A 100 straipsnio 1 dalimi ir 104° straipsniu, šis dekretas įsigaliojo 2016 m. sausio 1 d. ir taikomas nuo šios datos pradėtoms viešojo pirkimo procedūroms.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 10 2016 m. kovo 8 d. sprendimu Sveikatos apsaugos ministerija leido paskelbti konkursą vienoje Azorų salyno saloje esančio Velas miesto sveikatos centro pastato atnaujinimo ir pagerinimo darbų pirkimo sutarčiai sudaryti; apytikslė sutarties vertė buvo 1 400 000 eurų be pridėtinės vertės mokesčio.
- 11 Vykdamas konkursą 2016 m. kovo 11 d. AAR *Jornal Oficial da República* (serija II, Nr. 50) buvo paskelbtas skelbimas apie pirkimą; jo 8.3 punkto a papunktyje buvo nurodyta, kad, remiantis Regioninio dekreto Nr. 27/2015/A 40 straipsnio 3 dalimi, sutartis bus galima sudaryti tik su tais subjektais, kurie dalyvių atrankos etape pateiks įrodymų, jog AAR yra įvykdę tris rangos sutartis, kurių kiekvienos atskirai vertė yra didesnė kaip 750 000 EUR (toliau – geografinis atrankos kriterijus).
- 12 Be to, iš skelbimo apie pirkimą 25.1 punkto e papunkčio matyti, kad atrankos etape dalyviai turi pateikti, be kita ko, atitinkamų užsakovų rekomendacijas dėl kiekvienos iš trijų dalyvio įvykdytų sutarčių, patvirtinančių atitiktį geografiniam atrankos kriterijui.
- 13 2016 m. kovo 30 d. ARR Vyriausybės tarybos nutarimu Nr. 44/2016 patvirtintas 2016 m. kovo 8 d. Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimas leisti paskelbti konkursą ir patvirtinti konkurso dokumentus.
- 14 2016 m. birželio 7 d. Vyriausybės tarybos nutarimu Nr. 116/2016 pirkimo sutartį nutarta sudaryti su *Afaviás* – vienu iš dviejų konkurso dalyvių.

- 15 Remiantis Konstitucijos 214 straipsnio 1 dalimi, su *Afavi* sudaryta sutartis buvo pateikta išankstinei SRATC kontrolei.
- 16 Ginčijamu sprendimu SRATC atsisakė duoti išankstinį pritarimą šiai sutarčiai ir kaip motyvą nurodė, kad skelbime apie pirkimą įtvirtintas geografinis atrankos kriterijus prieštaravo Regioninio dekreto Nr. 27/2015/A 40 straipsnio 3 daliai ir 5 dalies c punktui. Be to, anot SRATC, toks kriterijus neleidžia įrodyti konkurso dalyvių techninių ir profesinių pajėgumų, būtinų nagrinėjamai sutarčiai vykdyti. Šiomis aplinkybėmis skelbimas apie pirkimą gali apriboti konkurenciją ir todėl pažeisti, be kita ko, vienodo požiūrio principą.
- 17 Grįsdama dėl ginčijamo sprendimo *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai) paduotą apeliacinį skundą, Sveikatos apsaugos ministerija teigia, kad geografinis atrankos kriterijus nepažeidžia Regioninio dekreto Nr. 27/2015/A 40 straipsnio, kuris savo ruožtu atitinka Direktyvos 2014/24 58 straipsnį ir XII priedą.
- 18 *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai) nuomone, įpareigojus konkurso dalyvius pateikti ankstesnės patirties įrodymus galima įrodyti nagrinėjamai sutarčiai vykdyti būtinus techninius ir profesinius pajėgumus. Vis dėlto jis laikosi nuomonės, kad konkurso dalyviams taikomas reikalavimas įrodyti pirkimo dalyko srityje turimą patirtį, įgytą tik konkrečioje šalyje ar regione, yra perteklinis ir gali pažeisti skaidrumo, nediskriminavimo ir vienodo požiūrio principus.
- 19 Vis dėlto jis pažymi, kad Direktyvos 2014/24 58 straipsnio 4 dalies formuluotė nepadeda atsakyti į klausimą, ar Regioninio dekreto Nr. 27/2015/A 40 straipsnio 5 dalies c punkte nurodytos „patvirtintos rekomendacijos dėl laimėjusio dalyvio anksčiau įvykdytų sutarčių, kurios įrodytų tokių atitinkamos patirties lygį, kurio pakaktų sutarčiai tinkamai įvykdyti“, leidžia konkrečioje pirkimo procedūroje taikyti geografinį atrankos kriterijų, susijusį tik su AAR teritorijoje anksčiau atliktais rangos darbais. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat pažymi, kad šiuo klausimu nėra Teisingumo Teismo jurisprudencijos.
- 20 Šiomis aplinkybėmis *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar Direktyvos 2014/24 58 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, kad ji draudžia nacionalinės teisės nuostatas, kaip antai įtvirtintas Regioninio dekreto Nr. 27/2015/A 40 straipsnio 3 dalyje ir 5 dalies c punkte, pagal kurias vykstant viešojo pirkimo procedūrai leidžiama kaip atrankos reikalavimą numatyti geografinį kriterijų, kurį sudaro reikalavimas būti įvykdžiusiam tris rangos sutartis toje pačioje autonominėje srityje?“

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinum

- 21 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 53 straipsnio 2 dalį, jeigu prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra akivaizdžiai nepriimtinas, išklauses generalinį advokatą Teisingumo Teismas gali bet kada nuspręsti priimti sprendimą motyvuota nutartimi ir netęsti proceso.
- 22 Šioje byloje reikia taikyti šią nuostatą.
- 23 Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją SESV 267 straipsniu įtvirtinta procedūra yra Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimo priemonė, kuria naudodamasis Teisingumo Teismas pateikia nacionaliniams teismams Sąjungos teisės aiškinimą, kurio jiems reikia jų nagrinėjamai bylai išspręsti (žr., be kita ko, 2012 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Pringle*, C-370/12, EU:C:2012:756, 83 punktą ir 2016 m. rugsėjo 8 d. Nutarties *Google Ireland ir Google Italy*, C-322/15, EU:C:2016:672, 14 punktą).

- 24 Iš to matyti, jog tam, kad galėtų kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą, besikreipianti institucija turi būti pripažinta „teismu“, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnį, o tai turi patikrinti Teisingumo Teismas, remdamasis prašymu priimti prejudicinį sprendimą.
- 25 Prašymo priimti prejudicinį sprendimą turiniui keliami reikalavimai aiškiai išdėstyti Procedūros reglamento 94 straipsnyje, kuris prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui turi būti žinomas bendradarbiaujant pagal SESV 267 straipsnį ir kurio jis privalo tiksliai laikytis (žr. 2014 m. liepos 3 d. Nutarties *Talasca*, C-19/14, EU:C:2014:2049, 21 punktą ir 2016 m. rugsėjo 8 d. Nutarties *Google Ireland ir Google Italy*, C-322/15, EU:C:2016:672, 15 punktą).
- 26 Šie reikalavimai taip pat priminti Teisingumo Teismo rekomendacijų nacionaliniams teismams dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikimo (OL C 439, 2016, p. 1) 13 ir 15 punktuose.
- 27 Informacija, kurią būtina pateikti prašymuose priimti prejudicinį sprendimą, skirta ne tik tam, kad valstybių narių vyriausybėms ir kitoms suinteresuotosioms šalims būtų suteikta galimybė pateikti pastabas pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnį, bet ir tam, kad būtų leista Teisingumo Teismui, pirma, patikrinti tokio prašymo priimtinumą ir, antra, pateikti naudingus atsakymus į prašymą pateikusio teismo klausimus.
- 28 Kadangi prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra Teisingumo Teismo proceso pagrindas, būtina, kad nacionalinis teismas jame aiškiai nurodytų pagrindinės bylos faktines ir teisines aplinkybes.
- 29 Šios pareigos būtina ypač griežtai laikytis tam tikrose srityse, kurioms būdingos sudėtingos teisinės ir faktinės situacijos (šiuo klausimu žr. 1993 m. sausio 26 d. Sprendimo *Telemarsicabruzzo ir kt.*, C-320/90–C-322/90, EU:C:1993:26, 7 punktą; 1993 m. kovo 19 d. Nutarties *Banchero*, C-157/92, EU:C:1993:107, 5 punktą ir 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Ragn-Sells*, C-292/12, EU:C:2013:820, 39 punktą), taip pat tuo atveju, jei prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiai institucijai įstatymu patikėtos kitokio pobūdžio funkcijos.
- 30 Pastaruoju atveju prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtumas gali priklausyti nuo to, ar ji pateikusi nacionalinė institucija gali būti pripažinta „teismu“, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnį, jei vykdo teismines funkcijas, o dėl kitų jos vykdomų funkcijų, kaip antai administracinių, toks statusas jai negalėtų būti pripažintas (žr. 1999 m. lapkričio 26 d. Nutarties *ANAS*, C-192/98, EU:C:1999:589, 22 punktą).
- 31 Šiuo klausimu reikia priminti, jog pagal suformuotą jurisprudenciją tam, kad įvertintų, ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusi institucija savo pobūdžiu yra „nacionalinis teismas“, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnį, o tai yra tik su Sąjungos teise susijęs klausimas, Teisingumo Teismas atsižvelgia į aplinkybių visumą, t. y. į tai, ar institucija yra įsteigta pagal įstatymus, ar ji nuolatinė, ar jos jurisdikcija yra privaloma, ar procesas joje yra grindžiamas rungimosi principu, ar ji taiko teisės aktus ir yra nepriklausoma (žr., be kita ko, 1997 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Dorsch Consult*, C-54/96, EU:C:1997:413, 23 punktą; 2012 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Epitropos tou Elegktikou Synedriou*, C-363/11, EU:C:2012:825, 18 punktą ir 2018 m. vasario 27 d. Sprendimo *Associação Sindical dos Juizes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, 38 punktą).
- 32 Be to, sąvoka „nacionalinis teismas“, kaip ji suprantama pagal SESV 267 straipsnį, iš esmės gali reikšti tik tai, kad tai yra institucija, nepriklausoma nuo sprendimą, dėl kurio pareikštas ieškinys, priėmusios valdžios institucijos (1993 m. kovo 30 d. Sprendimo *Corbiau*, C-24/92, EU:C:1993:118, 15 punktas ir 2006 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Wilson*, C-506/04, EU:C:2006:587, 49 punktas).

- 33 Galiausiai, nacionaliniai teismai gali kreiptis į Teisingumo Teismą tik nagrinėdami ginčą ir turėdami priimti sprendimą pagal teisminiam sprendimui priimti skirtą procedūrą (žr., be kita ko, 1986 m. kovo 5 d. Nutarties *Greis Unterweger*, 318/85, EU:C:1986:106, 4 punktą ir 1999 m. lapkričio 26 d. Nutarties *ANAS*, C-192/98, EU:C:1999:589, 21 punktą, taip pat 2012 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Epitropos tou Elegtikou Synedriou*, C-363/11, EU:C:2012:825, 19 punktą).
- 34 Nagrinėjamu atveju nei prašyme priimti prejudicinį sprendimą, nei atsakydamas į 2017 m. spalio 5 d. Teisingumo Teismo prašyme pateikti informacijos užduotą klausimą *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai) nenurodė, kad pagrindinėje byloje turi „nacionalinio teismo“ statusą, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnį.
- 35 Iš tiesų, iš pagrindinės bylos medžiagos aiškiai nematyti, kad *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai) sprendimas pagrindinėje byloje, kuri nagrinėjama per teisėtumo ir pagrįstumo biudžeto atžvilgiu išankstinės kontrolės procedūrą, bus priimtas vykdant teisminę, o ne grynai administracinę funkciją (pagal analogiją žr. 2012 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Epitropos tou Elegtikou Synedriou*, C-363/11, EU:C:2012:825, 28 punktą).
- 36 Be to, iš Teisingumo Teismui pateiktos medžiagos nematyti, kad *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai) yra nepriklausomi nuo ginčijamą sprendimą priėmusios valdžios institucijos ir kad jų plenarinei asamblėjai pagal LOPTC 96 straipsnio 1 dalį pateiktas skundas dėl šio ginčijamo sprendimo nėra pavaldumo tvarka pateiktas administracinis skundas (pagal analogiją žr. 2002 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Schmid*, C-516/99, EU:C:2002:313, 37 punktą ir 2012 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Epitropos tou Elegtikou Synedriou*, C-363/11, EU:C:2012:825, 23 punktą).
- 37 Remiantis *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai) medžiaga, pateikta atsakant į minėtą Teisingumo Teismo prašymą pateikti informacijos, negalima nustatyti, kad pagrindinėje byloje ši institucija vykdo teisminę funkciją.
- 38 Todėl darytina išvada, kad *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą turi būti pripažintas akivaizdžiai nepriimtiniu.
- 39 Be to, konstatuotina, kad *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai) nepateikė būtinų duomenų, kuriais remdamasis Teisingumo Teismas galėtų patikrinti, ar pagrindinėje byloje yra aiškus tarptautinis susidomėjimas. Kaip priminta šios nutarties 23–25 punktuose, iš Procedūros reglamento 94 straipsnio matyti, kad Teisingumo Teismas turi galėti susipažinti su prašyme priimti prejudicinį sprendimą išdėstytais faktais, kuriais grindžiami klausimai, ir nustatyti ryšį, be kita ko, tarp šių duomenų ir klausimų. Taigi būtinas aplinkybes, kuriomis remiantis būtų galima patikrinti, ar yra aiškus tarptautinis susidomėjimas, kaip ir apskritai visas aplinkybes, nuo kurių priklauso Sąjungos antrinės ar pirminės teisės akto taikymas, nacionaliniai teismai turi nustatyti prieš kreipdamiesi į Teisingumo Teismą (žr. 2014 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Azienda sanitaria locale n. 5 „Spezzino“ ir kt.*, C-113/13, EU:C:2014:2440, 47 punktą).
- 40 Apie aiškaus tarptautinio susidomėjimo buvimą negali būti sprendžiama hipotetiškai, remiantis tam tikrais elementais, kurie, vertinami abstrakčiai, galėtų būti tokio susidomėjimo požymis; tas buvimas turi būti aiškiai matomas konkrečiai įvertinus nagrinėjamo pirkimo aplinkybes (2016 m. spalio 6 d. Sprendimo *Tecnoedi Costruzioni*, C-318/15, EU:C:2016:747, 22 punktas).
- 41 Nepaisant Azorų salyno geografinės izoliacijos, joks prašymo priimti prejudicinį sprendimą aspektas nerodo, kad esama aiškaus tarptautinio susidomėjimo.
- 42 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą turi būti pripažintas akivaizdžiai nepriimtiniu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 43 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nutaria:

2017 m. sausio 17 d. *Tribunal de Contas* (Audito Rūmai, Portugalija) sprendimu pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra akivaizdžiai nepriimtinas.

Parašai.